

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-077 назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

**Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз
8 июли соли 2026, №132**

Барои сазовор донишани Шарифзода Файзигул Шариф шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ.

Диссертатсияи Шарифзода Файзигул Шариф дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон».

Аз рӯйи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ба ҳимоя 28 апрели соли 2025 қабул карда шуд, протоколи №128-ИХ-и шурои диссертатсионии 6D.KOA-077 назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон (734024, шаҳри Душанбе, кӯчаи А. Адҳамов, 11/2; бо фармоиши КОА аз 06.09.2024, №321/шд таъсис ёфтааст).

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Шарифзода Файзигул Шариф 27.04.1981 таваллуд шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ соли 2002 Коллеҷи омӯзгорӣ шаҳри Қургонтеппа ба номи Носири Хусрав ва соли 2011 Донишгоҳи давлатии Қургонтеппа ба номи Носири Хусрав (ҳозира Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав)-ро бо ихтисоси педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ, (ДТО №0112393) хатм намудааст.

Фаъолияти меҳнати Шарифзода Файзигул Шариф аз моҳи сентябри соли 2002 ба ҳайси омӯзгори фанни таълими меҳнат дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Хуросон оғоз гардидааст ва то моҳи марти соли 2003 дар ин вазифа фаъолият кардааст. Аз моҳи марти 2003 то соли 2005 ба ҳайси омӯзгори синфҳои ибтидоии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Хуросон, аз соли 2005 то соли 2007 ҷонишини директор оид ба синфҳои ибтидоии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Хуросон, аз соли 2007 то соли 2012 ба ҳайси омӯзгори синфҳои ибтидоӣ ва технологияи информатсионӣ муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Хуросон, аз соли 2012 то соли 2022 ба ҳайси ассистент, омӯзгори калони кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии

Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни кору фаъолият кардааст.

Аз соли 2022 инҷониб ба ҳайси омӯзгори калони кафедраи педагогика ва психологияи синфҳои ибтидоии факултети педагогикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни фаъолияти кориашро идома бахшида истодааст.

Шарифзода Файзигул Шариф солҳои 2015-2024 ҳамчун унвонҷӯи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии факултети педагогикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни аз рӯи ихтисоси 5.3.1. (13.00.01.) Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (қарори шурои олимони аз 03.07.2015, №6/8.2) корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ бурдааст.

Мавзуи кори диссертатсионии Шарифзода Файзигул Шариф дар мавзуи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон», бо қарори шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни аз 03.07.2015, №6/8.2 тасдиқ шудааст ва бо қарори шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни аз 06.05.2022, №11/5.7.(б) чиҳати ивази роҳбари илмӣ унвонҷӯ тағйирот қарор қабул карда шудааст.

Диссертатсия дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ: Лутфуллозода Муҳаммад – доктори илмҳои педагогӣ, профессор, академики Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Мирзоев Абдулазиз Раҷабович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи барномасозӣ ва низомҳои зеҳнии Донишқадаи технологияҳои рақамӣ ва зеҳни сунъии Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон;

Каримзода Шавкат Карим – номзоди илмҳои педагогӣ, директори Маркази ҷумҳуриявӣ таълимию методӣ назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муассисаи пешбар: Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

Дар хулосаи мусбат додашуда аз 25.05.2026, протоколи №10/1, ки онро раиси чаласа, Қодиров Шарифалӣ – номзоди илмҳои география, мудирӣ кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, Қаюмова Ҳуриликӯ Тағайевна – эксперти таҳқиқоти диссертатсионӣ, номзоди илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва

котиби чаласа, Нурахмадзода Дилафрӯз имзо карда, ректори Донишгоҳи мазкур - доктори илмҳои филологӣ, профессор Гулназарзода Жило Бурӣ тасдиқ кардааст, ба диссертатсия дар умум баҳои мусбат дода, аз он ҷумла, ибраз кардааст, ки: «...дараҷаи асосноккунии таҳқиқот аз ҷониби унвонҷӯи дараҷаи илмӣ дар асосҳои мустаҳками методологӣ, ки таҳқиқот бар он бунёд ёфтааст, аз ҷумла татбиқи нуктаҳои умумӣ оид ба моҳияти педагогикаи мактабӣ, ташаккул ва рушди тафаккури эҷодӣ, қобилияти эҷодӣ, вижагиҳои амалисозии абзорҳои амалии рушди хонандагон дар раванди таълиму тарбияи муассисаҳои таълимӣ дар фаъолияти касбӣ мебошад. Муаллиф оид ба салоҳиятҳои асосӣ барои ҷомеаи касбии педагогӣ ҳамчун объекти муҳим ва ҷолиби фаъолияти таҳқиқотӣ, ки дорои аҳамияти баланди амалӣ ва ҳамзамон сатҳи нокифояи мулоҳизаронии назариявӣ мебошанд тавзеҳ додааст. Ҳамчунин, муаллиф коркард ва амалисозии бевоситаи раванди таҳсилот дар сурати ба роҳ мондан ва ҷалби мутахассисони дигар – психологҳо, омӯзгор - ташкилотчиён ва ғайра сифатноктар ва самараноктар замима намудааст, ки ба рушди бештари коркарди муфассали абзорҳои амалӣ мусоидат мекунад.

Аз ҷониби муҳаққиқ ба таври муфассал корҳои илмӣ олимони соҳаи педагогика, адабиёт, психология, фалсафа ва олимони соҳаҳои дигар омӯхта шудааст, ки дар онҳо асосҳои назариявӣ ва педагогӣ-психологӣ ташаккули фаъолгардонии фаъолияти мустақилонаи хонандагон дар раванди таълиму тарбияи муассисаҳои таълимӣ дар шароити муосир мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтааст.

Дар баробари ин, дар таҳқиқ роҳҳо, шаклҳо ва усулҳои истифодаи самараноки воситаҳои иттилоотӣ технологияҳои инноватсионӣ барои баланд бардоштани сифати таҳсилот, рушди тафаккури эҷодӣ, мустақилияти таълимӣ ва оморасозии хонандагон ба зиндагӣ ва фаъолияти касбӣ дар ҷомеаи иттилоотӣ муайян ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда шудаанд.

Натиҷаҳои тадқиқот имкон медиҳанд, ки истифодаи маҷмуи методҳои иловагии тақмилдиҳандаи якдигар, ки ба мақсаду вазифаҳои таҳқиқот мувофиқанд, методҳои арзёбии сифатӣ, миқдорӣ ва шарҳу тафсири маълумот, бомуваффақият ҷорӣ намудани натиҷаҳо дар фаъолияти амалии муассисаҳои таҳсилотӣ таъмин карда мешавад ва дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба таври самаранок ба роҳ монда ва истифода бурда шаванд.

Инчунин, барои ба даст овардани натиҷаҳои таҳқиқот дар амал унсурҳои таҳлили мундариҷаи матн, усули баҳодиҳии ташхисӣ, усули банақшагирии самараноки озмоишҳо, пурсиш, мусоҳиба. суҳбат, мушоҳида, қори таҷрибавӣ-озмоишӣ, таҳлили натиҷаҳои таҳқиқоти озмоишӣ истифода шуданд. Асоснокии хулосаҳо ва пешниҳодҳои овардашуда, инчунин, сатҳи баланди илмӣ онҳо гувоҳи онанд, ки муаллиф аз осори муҳимми олимони

шинохтаи соҳаи таърихи ватанӣ ва хориҷӣ эҷодкорона истифода бурдааст. Хулоса ва тавсияҳои илмӣ таҳқиқ, ки дар заминаи таҳлилҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ таҳия шудаанд ва барои татбиқи амалии натиҷаҳо заминаи устувор фароҳам овардаанд, эътимоднокии таҳқиқотро тасдиқ мекунанд.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Шарифзода Файзигул Шариф аҳамияти калони илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ дошта, истифодаи амалии натиҷаҳои он ба рушди соҳаи маориф ва тарбияи насли наврас саҳми арзанда гузошта метавонад.

Таҳқиқи диссертатсионӣ аз ин ҷиҳат қобили дастгирӣ мебошад, ки он ба рушди истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ таваҷҷӯҳ мекунад, ки ин гурӯҳи синнусолӣ барои ташаккули рушди тафаккури хонандагон тавассути воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим хеле муҳим аст. Таҳқиқоти мазкур на танҳо ба омӯзгорон кӯмак мекунад, балки барои сиёсати таҳсилоти давлат ва рушди иҷтимоӣ ҷомеа низ аҳамияти калон дорад.

Мазмун ва муҳтавои кори таҳқиқотӣ дар интишороти муҳаққиқ дар маҷалаҳои тасдиқнамудаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, дастури таълимӣ-методӣ, мақолаҳо дар маҷмуаҳо аз конференсияи байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ ба мазмун ва муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мувофиқат менамоянд. Инчунин, муҳаққиқ кӯшиш намудааст аз таҳқиқотҳои олимони ватанӣ, аз адабиётҳо бо забони тоҷикӣ истифода намуда бо нутқи хаттии фаҳмо фикру ақидаҳои худро ибраз намояд».

Инчунин, қайд гардидааст, ки Шарифзода Файзигул Шариф доктарабӣ дарёфти дараҷаи илмӣ 15 интишороти илмӣ, аз ҷумла, 9 номгӯй мақолаҳои илмӣ зерин оид ба мавзӯи диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда ба таъъин расидаанд, ки мазмунҳои асосии диссертатсияро инъикос мекунанд:

[1-М]. Моҳият, мазмун, вазифа ва муҳимияти технологияи инноватсионӣ таҳсилот дар фаъолияти таълимии муассисаҳои олии Тоҷикистон. // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. - Душанбе, 2018. № 3 (75). - 128-130, ISSN 2219 - 5408.

[2-М]. Азизова, Ф.Ш. Истифодаи усулҳои фаъоли таълим дар дарси муосир. // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. - Душанбе, 2020. № 3 (3). - 143-145, ISSN 2708- 5759.

[3-М]. Азизова, Ф.Ш. Ташаккули фаъолияти касбии омӯзгорӣ оянда дар марҳилаи гузариш ба низомии кредитӣ таҳсилот. // Паёми Донишгоҳи ба номи С. Айни. - Душанбе-2020, № 1 (1). – 188-191, ISSN 2708- 5759.

[4-М]. Азизова, Ф.Ш. Нақши технологияи муосирӣ педагогӣ дар

ташаккули шахсият. Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе – 2021, №1(5), – ISSN 2708- 5759.

[5-М]. Азизова, Ф.Ш. Истифодаи самараноки технологияи инноватсионӣ дар фаъолияти таълимии хонандагон. //Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А.Чомӣ. – Душанбе -2022, № 1(37). - 32-35, ISSN 2617- 5620

[6-М]. Азизова, Ф. Ш. Чаҳоншавии технологияи муосир ва нақши он дар раванди таҳсилот. // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А.Чомӣ. – Душанбе -2023,№ 1(41) – 201– 204, ISSN 2617- 5329

[7-М]. Азизова, Ф.Ш. Шароит ва омилҳои асосии баланд бардоштани таълими босифат дар низомии кредитии таҳсилот // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А.Чомӣ. – Душанбе. – 2023, № 2 (42), – 9 – 14,

[8-М]. Азизова, Ф.Ш. Роҳҳо ва усулҳои истифодаи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар раванди омӯзиш // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А.Чомӣ. – Душанбе. – 2024, № 1 (45), – 54 – 59, ISSN 2617- 5320

[9-М]. Азизова, Ф.Ш. Тадбиқи технологияи муосир дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ. // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А. Чомӣ. – Душанбе – 2025, № 1(49). – С. 134 - 139, ISSN 2617 - 5320.

Новобаста аз дастоварду муваффақиятҳо ва пешниҳодҳои ҳадафмандона диссертатсияи мазкур аз норасоӣҳо ва ғалатҳое, ки хусусияти ҷузъӣ доранд, ҳолӣ нест ва камбудии ҷойдошта сифати баланди илмӣ диссертатсияро коста намегардонанд. Ба инобат гирифтани онҳо дар таҳқиқоти ояндаи унвонҷӯ самаранок арзёбӣ мегарданд:

1. Дар матни диссертатсия баъзе ғалатҳои имлоӣ ва техникӣ вучуд доранд, ки ислоҳи онҳо барои баланд бардоштани сатҳи илмӣ ва сифати таҳияи рисола зарур мебошад (масалан, аз саҳифаи 9 то 24).

2. Дар қисмати сатҳи таҳқиқии рисола ҷанбаҳои гуногуни масъала набояд танҳо аз олимону муҳаққиқони рус, балки аз ақидаҳои дигар олимона соҳа дарҷ мегардид;

3. Дар объекти таҳқиқот, дар ҷараёни таълим, дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мақсади таҳқиқ бояд нишон дода шавад.

4. Гарчанде муаллиф калимаҳои ихтисоршударо дар диссертатсия, дар саҳифаи дуҷуми рисола шарҳу тавзеҳ дода бошад ҳам, баъзе ихтисораҳо дар матн ба назар мерасанд, ки дар рӯйхати мазкур шарҳ дода нашудаанд ё ҳангоми истифодаи аввалини онҳо маънояшон мушаххас гардониданиашудааст.

Камбудии зикргардида ба арзиши баланди илмӣ таҳқиқоти анҷомдода таъсир намерасонанд ва онҳо характери тавсиявӣ дошта, дар оянда барои беҳтар гардидани сифати диссертатсия кумак мерасонанд. Мавриди зикр аст, ки таҳқиқоти гузаронидаи диссертант арзишҳои

назаррасро соҳиб буда, дақиқӣ ва возеҳии мафҳуми диссертатсия дар гузориши муаммо ва роҳҳои ҳалли он, вазифагузори он, аҳаммияти назариявӣ амалӣ гувоҳи онанд.

Автореферати диссертатсия тибқи тартиби муқарраргардида барои дарёфтӣ дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот таҳия гардида, мазмуни асосии қори таҳқиқоти инъикос менамояд ва дар он натиҷаҳои назарраси илмӣ асоснок гардида, шарҳи пурраи ҳудро ёфтаанд.

Дар умум, таҳқиқоти диссертатсияи Шарифзода Файзигул Шариф дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба талаботи Низомномаи Шӯрои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаи илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисос, номзади илм ва доктори илм ҷавобгӯ буда, муаллифи он Шарифзода Файзигул Шариф барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Такриз аз тарафи эксперт, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Қайумова Ҳ.Т. мураттаб шудааст.

Такриз дар ҷаласаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода муҳокима ва тасдиқ карда шудааст (протоколи №10/1 аз 25.05. соли 2026), ки докталаби дараҷаи илмӣ Шарифзода Файзигул Шариф иштирок ва бо маъруза баромад намуд.

Ба диссертатсия ва автореферат такризҳо ворид шудаанд.

Такризҳои шахсони зерин ғиристодаанд:

1. Назаров Аҳтам – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи технологияи рақамӣ ва амнияти киберии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муқарриз чунин эрод пешниҳод кардааст:

а) Баъзе масъалаҳои назариявии марбут ба таснифи технологияҳои инноватсионӣ метавонанд муфассалтар шарҳи тавзеҳ дода шаванд.

(б) Дар матн баъзе норасоҳои услубӣ ва таҳрирӣ ба назар мерасанд, ки ҳангоми таҳияи варианти ниҳой ислоҳшаванда мебошанд.

2. Холмуродов Фариддун – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи педагогикаи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав.

Такриз мусбат мебошад. Муқарриз эрод надорад.

3. Шарипов Раҳмоналӣ Саидаббарович – номзади илмҳои педагогӣ, мудири маркази бақайдгирӣ, мавшваратӣ ва тестии Коллеҷи омӯзгорӣи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ.

Муқарризи чунин эрод пешниҳод кардааст:

(а) Баъзе хатогиҳои техникӣ дар қор мушоҳида гардидааст, ки мазмунӣ онро қоста намегардонад.

(б) Дар матн баъзе норасоииҳои таҳрирӣ ва услубӣ ба назар мерасанд.

4. Маҳкамова Машҳура – номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи иқтисод ва идора дар соҳаи маорифи Донишқадаи ҷумҳуриявӣи тақмили ихтисос ва бозомӯзии қормандони соҳаи маориф.

Муқарризи эрод надорад. Тақриз мусбат мебошад.

Муқарризони ба автореферат тақриз пешниҳоднамуда қайд мекунамд, ки таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талабот ҷавобгӯ буда, довталаби дараҷаи илмӣ Шарифзода Файзигул Шариф сазовори дарёфти дараҷаи илмӣи номзади илм аз рӯи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар дар асоси ҳулосаи комиссияи экспертӣ ва қарори шурои диссертатсионӣи 6D.KOA-077 аз 28 апрели соли 2025, протоколи №128-ИХ, тибқи банди 61, Низомнома оид ба шурои диссертатсионӣ ва бандҳои 67, 69 ва 74-75-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, асоснок гардидааст.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунамд, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ қорҳои зерин иҷро шудаанд:

- ташаккули технологияҳои муосири рушди салоҳиятҳои асосии қонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионӣи таълим дар заминаи методологӣ ва назариявӣ **асоснок қарда шудааст;**

- омӯзиши технологияи инноватсионӣи таълим дар асоси равиши салоҳиятмехвар шароити рушди малакаи таҳлилӣ ва қобилияти иттилоотӣи қонандагон **асоснок қарда шудаанд;**

- ҷанбаҳои психологӣ ва педагогӣ дар истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионӣи таълим **аниқ қарда шудааст;**

- вобаста ба рушди салоҳиятҳои асосии қонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионӣи таълим нигаронидашуда, **амсила таҳия ва тасвиб қарда шудааст;**

- муҳтавои раванди таълиму тарбияи ба рушди салоҳиятҳои асосии қонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионӣи таълим **тарҳрезӣ қарда шудааст;**

- таҷрибаи амалии фаъолияти касбии муаллифи рисола **коркард ва пешниҳод карда шудааст;**

- самтҳои фаъолияти омӯзгори муассисаи таълимӣ бо хонандагон дар самти рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ **муайян карда шудааст;**

- нақши рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ муайян, аз ҷиҳати назариявӣ асоснок ва ба таври озмоишӣ мавриди санҷиш қарор дода шуда, самаранокии онҳо **собит карда шудааст;**

- тавсияҳои методӣ роҷеъ ба омӯзиши ташаккули истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим ва нақши он дар рушди педагогикаи миллии халқи тоҷик дар фаъолияти педагогӣ **коркард ва пешниҳод карда шудааст;**

- самаранокии дар амал татбиқ намудани ҷанбаҳои педагогии рушди истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба таври озмоишӣ **санҷида шудааст.**

Аҳамияти назариявии таҳқиқ бо он асоснок карда шудааст, ки:

- мафҳуми «воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим» барои хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дақиқ ва систематикӣ **шарҳ дода шудааст;**

- структураи методологӣ ва психолого-педагогии ин салоҳиятҳо таҳлил гардида, ҷузъҳои асосии он (иттилоотӣ, маърифатӣ, таҳлилӣ, арзишӣ ва амалии иҷтимоӣ) **асоснок карда шудаанд;**

- модели педагогии ташаккули салоҳият **таҳия ва пешниҳод карда шудааст;**

- муқаррароту тавсияҳои назариявии дар диссертатсия ироа шуда ба методологияи муносибати системавӣ ва консепсияи илмӣ педагогиву психологӣ асоснок гардида, ба методҳои назариявӣ тақия мекунад, ба таври васеъ мавриди таҳқиқоти минбаъда ва истифода **қарор гирифта метавонад;**

- барои қорҳои минбаъдаи илмӣ **кӯмак расонида метавонад;**

- анҷоми ин таҳқиқот метавонад барои нишон додани бартариҳои салоҳиятҳои рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар раванди таълим **саҳифаҳои нав боз кунад;**

- маводи таҳияшуда дар нашри китобҳои дарсӣ, васоити таълимӣ, энциклопедияҳо ва солномаҳо мавриди **истифода қарор гирифта метавонад;**

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардан докталаби дараҷаи илмӣ дар амалия, чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- таҳияи тарзу воситаҳои ташхисӣ барои муайян ва таҳқиқ кардани салоҳиятҳои технологияи инноватсионии таълим ва талаботи онҳо ба худрушддихӣ дар шароити муосири муассисаҳои таълимӣ **кӯмак расонанд**;

- таҳияи тавсияҳо оид ба истифодаи амсилаи рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотию технологияи инноватсионии таълим ба таври самаранок ташаккул додани онҳо **фароҳам меоваранд**;

- озмоиш ва ҷорӣ намудани барномаи ҳамкорихои самарабахш оид ба омӯзиши рушди истифодаи воситаҳои иттилоотию технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нақши он дар рушди педагогикаи миллии халқи тоҷик ба худҳавасмандсозӣ, худташаккулӣ ва худрушддихии хонандагон **кӯмак мерасонад**;

- мавод ва натиҷаҳои таҳқиқотро дар амалияи кор бо омӯзгорони зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва дар тақмили ихтисоси омӯзгорон **метавонанд** ба таври васеъ **мавриди истифода қарор бигиранд**;

- тавсияҳои илмию педагогии дар қори таҳқиқотӣ коркардшударо омӯзгорон **метавонанд** ҷиҳати баланд бардоштани самарабахшии кор ва сифати таълим **истифода баранд**;

- муҳтавои таҳқиқоти мазкурро ҳамчун курси махсус, барои бозомӯзии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ **метавон тадрис намуд**;

- натиҷаҳои таҳқиқот дар таҳияи барномаҳо, роҳнамо ва дастурҳои методӣ барои омӯзгорон ва воситаҳои таълимӣ барои муассисаҳои таҳсилоти умумӣ **ёрии амалӣ мерасонанд**.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот нишон доданд, ки дараҷаи асоснокӣ ва дурустии илмиву назариявии таҳқиқоти диссертационӣ, қорҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ва ҳулосаву тавсияҳои пешниҳодшударо бо асосҳои зерин собит месозанд:

- асоснокӣ ва эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, асосҳои методологӣ ва назариявии таҳқиқот **таъмин карда шудаанд**;

- мустаҳкамии назариявии фарзияи таҳқиқот, ки дар асоси таҳлили манбаъҳои илмӣ дохилӣ ва хориҷӣ таҳия гардида, бо таваҷҷуҳ ба хусусиятҳои синнусолӣ ва шахсияти хонандагон **тақмил дода шудааст**;

- истифодаи маҷмӯи усулҳои гуногуни таҳқиқоти эмпирикӣ (мушоҳида, саволнома, мусоҳиба, озмоиши муқаддимавӣ ва ташреҳӣ), ки натиҷаҳоро аз ҷиҳати сифатӣ ва миқдорӣ тасдиқ менамоянд **исбот карда шудааст**;

- маҷмӯи усулҳои назариявӣ ва таҷрибавии таҳқиқотро, ки ба мавзӯ ва ҳадафҳои асосии таҳқиқот мувофиқанд **таъмин карда метавонанд**;

- интиҳоб ва таҳлили шароит, инчунин, натиҷаҳои таҳқиқоти таҷрибавӣ-озмоишӣ **таъмин карда шудаанд;**

- тасдиқи қоидаҳое, ки дар фарзия ва ғояи таҳқиқот пешниҳод шудаанд, **исбот карда шудааст;**

- таҳлилу арзёбӣ ва ҷамъбасти натиҷаҳои дар раванди таҳқиқот ва корҳои озмоишӣ бадастомада, **коркард ва самаранокии онҳо исбот карда шудааст;**

- муътамад будани натиҷаҳои ноилшуда ва таҷрибаи амалии фаъолияти касбии муаллифи диссертатсия **асос ёфтаанд;**

- истифодаи методҳои такмилдиҳандаи яқдигар, мақсадҳои комилан мувофиқ, вазифаҳо ва мавзуи таҳқиқот, тасдиқи натиҷаҳои таҳқиқот тавассути методҳои оморӣ ва таҳлил **ба даст омадаанд;**

- иштироки бевоситаи муаллиф дар фаъолияти касбии омӯзгорӣ, илмӣ-методӣ, таҳқиқотӣ ва ташкили он дар пойгоҳи озмоишӣ **таъмин карда шудаанд.**

- муқаррароти дар таҳқиқот пешниҳодшуда бо нукоти назариявӣ ва методологӣ, асоснокӣ ва комилан мувофиқ будан бо масъала ва предмети таҳқиқот мувофиқ буда, баланд бардоштани самарабахшии рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотию технологияи инноватсионии таълим дар муҳити муосири муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз бисёр ҷиҳатҳо **таъмин карда метавонанд;**

- натиҷаҳои таҳқиқот бо қори озмоишӣ, таҷрибаи шахсии педагогии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ тасдиқ карда шуда, натиҷаҳои ташхису санҷиш ба муқоисаи маълумоти дар ҷараёни корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ бадастомада (то озмоиш ва баъди озмоиш) **асос ёфтанд;**

- **натиҷаҳои таҳқиқот** дар конференсияҳои илмӣ-амалӣ, мизҳои мудаввару семинарҳои илмиву методӣ ва омӯзишӣ ва ғ. **ироа, тасвиб ва баррасӣ шудаанд.**

Саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ дар ба амал баровардани фаъолиятҳои зерини илмӣ-таҳқиқотӣ таҷассум меёбад:

- дар таҳлили ҳамаҷонибаи масъалаҳои вобаста ба таҳқиқот;

- дар истифодаи силсилаи усул ва методҳо вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот;

- дар иштироки бевоситаи муаллиф дар тамоми марҳилаҳои таҳқиқот ва таҳлили ҳамаҷонибаи мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ;

- дар ҷамъовари мавод ва таҳлили амиқи адабиёти илмӣ, таҳлил ва шарҳу тафсири маълумоти дарёфтшуда оид ба масъалаҳои мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ, коркарди мушоҳида ва таҷрибаву озмоиш бо зикри натиҷаҳои ноилшуда;

- дар банақшагирии дурусту мувофиқи таҳқиқоти назариявӣ ва озмоишӣ, таҳлили миқдорӣ ва сифатии маводу натиҷаҳои дар ҷараёни корҳои озмоишӣ бадастомада;

- дар истифодаи маҷмӯи зиёди методу воситаҳои таҳқиқотӣ вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот;

- дар таҳияи воситаҳои таҳлиси барои муайян кардани ҷанбаҳои педагогии рушди салоҳиятҳои асосии хонандагон тавассути истифодаи воситаҳои иттилоотии технологияи инноватсионии таълим;

- дар ташкил ва баргузор кардани таҳқиқоти озмоишӣ, тасдиқи амалии муқаррароти ба ҳимоя пешниҳодшуда дар раванди озмоиш, таҳлили натиҷаҳо ва коркарди маълумот;

- дар коркард ва мавриди озмоиш қарор додани технологияи инноватсионии таълим зимни истифодаи онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- дар таҳия ва наشرӣ мақолаҳои илмӣ ва тавсияҳои методӣ, иштирок дар ҷараёниҳои илмӣ ва ироаи натиҷаҳои таҳқиқот, ҷаъбасти натиҷаҳои бадастомада ва коркарди таҳқиқоти диссертатсионӣ.

Дар маҷлис аз 8 июли соли 2026, №132 шурои диссертатсионӣ қарор кард, ки Шарифзода Файзигул Шариф ба дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.1. Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор доништа шавад.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 10 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла 5 нафар аз рӯйи ихтисоси самти диссертатсияи баррасишаванда. Овоз доданд:

тарafdор – 10 нафар, муқобил – нест, бюллетенҳои безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои педагогӣ

 Сафаров Шодӣ
Асомуродович

Котиби илмӣи шурои диссертатсионӣ,
номзоди илмҳои педагогӣ

 Мухиддинзода
Баҳриддин

Санани баррасиятдарории хулоса:

8.07.2026.